

Forssan seurakuntalehti 3 2025

Sannaa onnittiin valinnasta kirkkoherraksi kirkkovaltuuston kokouksen jälkeen, kun hän oli pitämässä rippikoulua Eerikkilässä.

Hyvää syksyä, myös uudelle kirkkoherralle!

KOIJÄRVI SYKSY 2025

KIRKKO:

- su 7.9. klo 13.00 Messu
su 12.10. klo 10.00 Messu ja lähetyslounas srk-talo
la 1.11. klo 15.00 Pyhäinpäivän jumalanpalvelus
su 30.1. klo 18.00 Messu 1. adventti
la 6.12. klo 16.00 Itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus
ke 24.12. klo 15.00 Jouluaaton jumalanpalvelus
to 25.12. klo 10.00 Jouluaamun jumalanpalvelus
su 28.12. klo 13.00 Enkelikirkko

MATKUN RUKOUSHUONE:

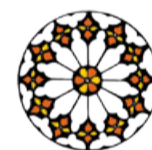
- su 2.11. klo 12.00 Jumalanpalvelus
pe 26.12. klo 12.00 Tapaninpäivän jumalanpalvelus

MUUTA:

Parillisilla viikoilla **Matkun Ikänuoret** ti 12.45 kylätalolla ja parillisilla viikoilla **Koijärven Kaikenikäiset** ke klo 12.00 Koijärven srk-talolla. **Tervetuloa!**
Varhaisnuorten Donkkis kerran kuussa tiistaisin klo 18.00 16.9., 21.10. ja 18.11. Koijärven srk-talo
Perhekerho 22.8 alkaen joka toinen perjantai parillisina viikkoina 9.30–11.00 srk-talon salissa
Lähetysten askartelupiiri kerran kuussa srk-talo Kerttula

MUSIIKKIA FORSSAN SEURAKUNNASSA Tilaisuuksiin on vapaa pääsy

- ke 3.9. klo 18 Koskettavien tangojen ja virsien ilta Forssan kirkossa. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €
su 21.9. klo 17 Varustamo, ylistyksen ja rukouksen ilta, Forssan seurakuntatalon nuorisotilassa
pe 26.9. klo 18 Walesilainen kuoro The Men of Harlech Forssan kirkossa, ohjelmamaksu
to 2.10. klo 13 Mielekäs syyslaulut Forssan seurakuntatalossa
su 5.10. klo 18 Gospeljazzia Forssan kirkossa, Hannu Mäkelä ja bändi, kolehti
pe 17.10. klo 18 Urkukonsertti Forssan kirkossa, Piret Aidulo Tallinnasta soittaa
su 19.10. klo 17 Varustamo Forssan seurakuntatalon nuorisotilassa
to 30.10. klo 18 Synkimmän illan synkät musiikit Forssan kirkossa
pe 14.11. klo 18-20 Valon ja musiikin ilta yhteistyössä musiikkiopiston kanssa, Forssan kirkko
su 16.11. klo 17 Varustamo Forssan seurakuntatalon nuorisotilassa

FORSSAN SEURAKUNTA

Tässä lehdessä mm.

- Uuden kirkkoherran ajatuksia s. 2
Ajankohtaista kiinteistöpuolelta s. 3
Syksyn resepti s. 6
Tietokilpailu? s. 6
Päiväkerho 80 v. s. 8
Perheneuvojan arkea s. 8

KIRKON YMPÄRIJUOKSU

Sarjat: T/P 4-6v. ja 8-10v.
Mehu ja piparitarjoilu lapsille, kepparirata
Myös nuoremmilla lapsilla on mahdollisuus osallistua!

14.9.2025 KLO 14.00

Ilmoittautuminen 13.9.2025 mennessä
osoitteessa www.forssansalama.fi

Tiedustelut puh. 050 571 4472
Forssan seurakunta, kaupunki, Salama ja Kello-Nyström

PÄÄKIRJOITUS:

Esa Löytömäki
kirkkoherra

Seurakunta muuttuu, sanoma pysyy

Mikä sopii kirkkoon? Aikoinaan kiisteltiin, voiko kitara kuulua kirkkoon. Tänäpäin se on itsestäänselvyys (ja haitari myös!), kuten myös virsien rinnalla soiva gospel ja kevyempi musiikki. Kanttorimme taipuvat moneen, ja Forssan seurakunnassa raikuvat yhä virret, myös urut – ja uusi musiikki. Nuorten veisut ovat jo aikuisillekin tuttuja, monet rippikouluajoilta. Ihmisen kaipuu Jumalaa kohti ilmenee monin tavoin. Bändit kirkossa tempaavat mukaansa, mutta Bach tai harras ja meditoiva laulu myös on säilynyt. Yhteislaulun ja kuorojen voima ei ole kadonnut. Kuten sanotaan: *”Joka laulaa, se kahdesti rukoilee.”*

Olen myös nähnyt ajan, kun naisista tuli pappeja. Ja on sanottava, että se on tehnyt hyvää Suomen kirkolle. Viimeksi on kiistelty avioliitosta ja yhdenvertaisuus tässäkin voitti kirkossa, joka monessa asiassa on ollut myös edelläkävijä.

Nämä ovat esimerkkejä kirkon jatkuvasta muutoksesta. Nyt tekoäly mullistaa tiedonhankintaa. Se auttaa, mutta ei korvaa ihmistä – ei Jumalaa, ei halausta, ei rukousta. Tekoäly on väline, ei vastinpari ihmisyydelle eikä Jumalan korvike. Ja yhä tarvitaan sanomaa lähimmäisenrakkaudesta.

Tieto on lisääntynyt valtavasti ja jotkut väittävät, että tiede korvaa Jumalan. Mutta: Jumala pysyy! Jos aggressiivinen ateismi väittää, että tieto syrjäyttää Jumalan, kokemus kertoo toista. Vain muutama kuukausi sitten menehtynyt kirkkoherramme Risto Heikkilä sanoi osuvasti: *”Minulle teologina tähtitiede on avannut myös uusia näkymiä Jumalasta. Jumalakuvani on avartunut ja monipuolistunut... Jumala on puhutellut minua avoimen taivaan alla.”* (Tähtitaivaan merkityksiä, v. 2008). Tieto ja usko eivät ole vastakohtia.

Elämässä on koettu järjestyksiä: pandemia, sodat, terrorismi. Ne muistuttavat, kuinka hauras maailma on. Koronan aikana kirkko joutui rajoittamaan kokoontumisia. Koimme kuinka tärkeä menetetty yhteys oli. Kun maailma haavoittuu sotien pahuudesta, rukous ja työ rauhan puolesta ovat yhä tärkeämpiä. Sotimisen mielettömyys kertoo, että synty tuhoaa elämää. Yhä tarvitaan rukousta ja tekoja oikeudenmukaisen rauhan puolesta. Kirkko on tässä ihmisen puolella.

Kirkon rooli on murroksessa. Kuitenkin edelleen 65 % suomalaisista ja 71 % forssalaisista kuuluu kirkkoon – mihin muuhun yhteisöön kuuluu näin moni? Forssan seurakunta elää ihmisten arjessa. Kovenevat asenteet ovat ikäviä ja nakertavat myös sisältä kirkkoa, se on turhaa öyhöttämistä. Forssassa olemme veljiä ja sisaria, yhteinen Katukirkko tavoittaa sivuun sysätyt, jotka muuten jäisivät yksin. Kirkon todellinen aarre on sen ihmiset – niin kuin 200-luvun vainojen aikaan Roomassa, missä diakoni Laurentius toi vallanpitäjien eteen sairaat ja köyhät ja sanoi: *”Tässä ovat kirkon aarteet.”*

Ajattelen myös, että yhteinen seurakunta Lounais-Hämeessä olisi kaikkien etu. Yhteinen ääni ja alueen identiteetin puolustus ovat tarpeen. Kuntien yhdistyminenkin auttaisi meitä myös. Forssan ja Koirjärven seurakunnat yhdistyivät v. 2007 ja ensi vuonna aloittaa Jokiläänin seurakunta. Luottamuksesta kaikki lähtee.

On aika laskea sauva ja antaa seuraajalle tilaa. Olen kiitollinen vuosista Forssassa. Tämä työ on antanut paljon, joskus ottanutkin, mutta tunnen olleeni siunattu tässä työssä. Moni on tukenut ja rukoillut. Työ on muuttunut mutta sanoma on säilynyt, kun 40 vuotta olen ollut pappina. Jumalan armo on kantanut ja kestänyt! Olen luottavainen, Sanna hoitaa hommat hyvin. Siis tukea ja kannustusta edelleen, tsemppiä ja siunausta!

Ps. Jään lomille 1.10. ja varsinaisesti eläkkeelle ensi vuonna, mutta lähtösaarna ja kahvit on adventtina 30.11. Tervetuloa!

Hartaus

TEKSTI: Paula Pennanen

Jumalan luomistyö

Kesällä mieleeni tulee aina Jumalan luomistyö, joka on kuvattu Raamatun alussa ensimmäisessä Mooseksen kirjassa. Jumala on luonut meille kauniin maan. Jumala loi myös ihmisen Adamin ja hänelle avuksi Eevan. 1. Mooseksen kirjan kolmannessa luvussa kerrotaan Ihmisen tottelemattomuudesta, käärme (sielun vihollinen) sai houkuteltua ihmiset epäilemään Jumalan ohjeita, ja ensimmäiset ihmiset lankesivat syntiin. Seuraavassa luvussa tapahtuu veljesmurha. Sama ihmisen syntyisyys jatkaa tappamista mm. sotien kautta. 1. Mooseksen kirjan loppu on suuri jännityskertomus. 49 luvussa alkaa tulla selviä ennustuksia Messiaan tulemisesta.

Messias tulee Juudan suvusta. Vanhassa testamentissa on pitkin matkaa ennustuksia Jeesuksen syntymästä. Erityisesti Profeettojen kirjoissa. Meillä on Taivaallinen Isä, joka rakastaa luomaansa ihmistä. Hänellä oli suunnitelma ihmiskunnan pelastamiseksi.

”Jumala on rakastanut maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa, jottei yksikään, joka häneen uskoo, joutuisi kadotukseen, vaan saisi iankaikkisen elämän. Ei Jumala lähettänyt Poikaansa maailmaan sitä tuomitsemaan, vaan pelastamaan sen. Sitä, joka uskoo häneen, ei tuomita, mutta se, joka ei usko, on jo tuomittu, koska hän ei uskonut Jumalan ainoaan Poikaan. (Joh 3:16-18)

Elämme vielä armon ajassa. Vielä on mahdollista huutaa Jumalan puolen ja Jumala vastaa. Kun kaikki kansat ovat saaneet kuulla evankeliumin, Jeesus tulee takaisin ja tempaa omansa ja vie Taivaan kotiin, jossa ilo ja rauha vallitsee ikuisesti. Saamme ylönousemus ruumiin, jossa ei ole mitään kipua eikä vaivaa. (1 Kor. 15:53-54) ”Kiitos Jumalalle, kiitos Korkeimmalle, Ikuinen Hän on. Sydämemme laulaa ikuinen Hän on. Kiitos Kuninkaalle, kiitos voittajalle!” (kiitoslaulu Viisikielinen 149)

Sanna kirkkoherraksi

Mikä on päällimmäisenä mielessä, kun ajattelet itseäsi kirkkoherrana?

Päällimmäisenä on kiitollisuus siitä lämmöstä ja kannustavuudesta, jolla valintaani on suhtauduttu. Otan uuden tehtävän vastaan nöyryin mielin, mutta innostuneena. Vaikka tunnen seurakunnan, paljon tulee myös uutta opeteltavaa.

Nosta kolme asiaa esille Forssan seurakunnan tulevaisuudesta

On tärkeää kohdata seurakuntalaisia arjessa ja juhlassa sekä kutsua heitä entistä enemmän toimimaan itse. Haluan rohkaista ja kannustaa työntekijöitä avoimuuteen kaikkien niiden muutosten keskellä, joita väistämättä tapahtuu. Yhteistyö naapuriseurakuntien ja kaikkien paikallisten toimijoiden kanssa on tulevaisuudessa entistä merkittävämpää.

Olet ollut paljon nuorten parissa. Mitä haluat sieltä nostaa esille?

On hienoa, että rippikoulu ja isostoiminta ovat nuorille tärkeitä. Kaiken turvattomuuden ja epävarmuuden keskellä nuorten kanssa koetaan paljon iloa ja riemua ja etsitään aidosti sitä, mikä elämässä kantaa.

Mikä kristillisessä sanomassa on sinulle tärkeää?

Kristillisen sanoman ydin tiivistyy pienoisevankeliumiin ja rakkauden kaksoiskäskyyn: Jumala rakastaa meitä jokaista ja meidän pitäisi osata välittää tätä rakkautta eteenpäin.

Mitä muuta haluat sanoa?

Hyvää syksyä! Minua saa ottaa hihasta kiinni ja tulla juttelemaan!

Chicago Cottage rukoushuoneella

TEKSTI JA KUVA: Outi Aro-Heinilä

Heli Pätynen lahjoitti Matkukun Rukoushuoneyhdistykselle USA:SSa 1900-luvun alkupuolella, urkuharmonien kultakaudella, rakennetun ja täysin kunnostetun Chicago cottage urkuharmonin. Pätyksen isä, **Lauri Nieminen**, oli ostanut harmonin huutokaupasta 1950- ja 60 -lukujen vaihteessa, ja tuonut soittimen kotiin reellä. Soitin oli kuulunut entiselle matkukalaiselle opettajalle.

Nurminen soitteli mielellään sunnuntaisin virsiä korvakuulolta, ja myös perheen lapset saivat soittaa opittuaan koulussa lukemaan nuotteja. Soitin siirtyi lahjoittajan kotiin Espooseen Nurmisen kuoltua, mutta jäi vähälle käytölle. Viimein Pätynen päätti kunnostuttaa soittimen ja lahjoittaa sen rukoushuoneelle tuomaan iloa ja lohtua juhlatilaisuuksiin.

Soitin on rakentamisajan tavan mukaan koristeellinen. Siinä on 11 jaettua äänikertaa. Erikoisuutena on solistinen vox humana, joka jäljittelee ihmisääntä. Todel-la hieno soitin!

Forssan seurakuntalehti

Forssan ev.-lut. seurakunta
Kartanonkatu 16
30100 Forssa
(03) 41 451 klo 9–13

www.forssanseurakunta.fi
Päätoimittaja:

Esa Löytömäki
esa.loytomaki@evl.fi

Toimitussihteeri:

Aleksi Mertanen
aleksi.mertanen@evl.fi

Kannen kuva:

Milla Nieminen

Sivunvalmistus/paino:
PunaMusta Oy

Tähtiä tutkiva lääninrovasti

TEKSTI: Leena Simola (tytär)

Risto Heikkilä syntyi 24.6.1940 Helsingissä. Lapsuutensa hän eli Nummi-Pusulassa. Hän tottui kovaan työntekoon perheen maatalous- ja puutarhatöissä. Hän oli innokas ja tiedonjanoinen koululainen. Alle kymmenvuotiaana Risto katseli taivaalle, kun äitinsä näytti hänelle iltatähtien.

Riston nuoruuden vuosiin kuuluivat urheilu, lukeminen ja erityisesti puutarhatyöt kotitilalla. Muurlan kansanopistotalven jälkeen selkiintyi ajatus teologian opinnoista, jotka alkoivat Helsingin yliopistossa 1961. Papiksi Risto vihittiin 1966. Tähän ajankautaan sisältyi myös armeija-aika. Sotilasarvoltaan Risto on luutnantti.

Vuonna 1961 alkoi seurustelu **Marja-Liisan** kanssa. Naimisiin mentiin 1966. Ensimmäinen

työpaikka oli Kaivoksella Vantaalla. Melko pian tuli muutto Turkuun, kun arkkipiispa Martti Simojoki ilmoitti Turun tuomiokirkkoseurakunnan papiston apulaisen viran määräyksestä 1.6.1966 alkaen. Tässä virassa Risto toimi seisevän vuotta. Tänä aikana perheeseen syntyivät **Leena** ja **Jukka-Pekka**. **Maria** syntyi perheen iltatähtenä Forssassa.

Vuonna 1973 Risto valittiin Forssan seurakunnan kirkkoherraksi ja vuodesta 1994 myös Kojjärven kirkkoherraksi. Risto paneutui merkittävästi seurakuntatyön kehittämiseen ja sai tästä arvostusta. Kirkolliskokouksen jäsen Risto oli 1978–1986, Tampereen hiippakunnan asessori 1977–1983 ja Tammelan rovastikunnan lääninrovasti 1982–2002, eläkkeelle siirtymiseen asti.

Eläkepäiviksi Risto ja Marja-Liisa muuttivat takaisin Turkuun. Kesät vietettiin pääasiassa Sammatin kesämökillä. Aikaa riitti myös kuudelle lapsenlapselle, matkusteluun niin koti- kuin ulkomailla ja sukututkimukseen syventymiseen. Rotary-toiminnassa Risto oli aktiivinen niin Forssassa kuin Turussa.

Riston merkittävin harrastus oli tähtitiede. Hän perusti Lounais-Hämeen Uranuksen 1974. Vuosina 1982–2012 hän kirjoitti Tähdet ja Avaruus lehteen Syvä Taivas palstaa ja aloitti jaostonvetäjänä. Hänelle on myönnetty Tähtitieteellinen yhdistys Ursan kunnianosoituksista 1994 Stella Arcti-palkinto ja 2010 harvinainen Kultainen Okulaari –palkinto ansiokkaasta harrastustoiminnasta.

Risto kertoi, miten tähtiharrastus on syventänyt hänen uskoaan ja ymmärrystään Jumalan suuruudesta. Kirjallisia teoksia ilmestyi vuosien varrella 12, viimeisimpänä vuonna 2015 ilmestynyt Tähtikirkkaan taivaan alla.

Marja-Liisan kuoleman jälkeen Riston monien sairauksien uuttamat voimat vähenivät entisestään. Vain kaksi viikkoa ennen kuolemaansa, hän vietti kesäpäiviä Sammatin mökillä tavaten perhettä ja läheisiä ystäviään. Yhdessä laskimme Marja-Liisan uurnan Heikkilän sukuhautaan Nummelle. Siellä on paikka myös Riston uurnalle. Risto kuoli 11.7.2025.

Ajankohtaista kiinteistöpuolelta

Kojjärven kirkossa on tehty radonkorjaus, jolla estetään haitallisen radonkaasun pääsy sisäilmaan. Samalla kirkon ilmanvaihto puhdistettiin ja säädettiin parempaan kuntoon. Radonkorjauksen tavoitteena oli parantaa tilojen terveellisyyttä, ja toimenpiteillä on saavutettu selkeä parannus sisäilman laatuun.

Seurakunnan kiinteistöjen hankkeet jatkuvat, kun seurakuntatalon takana sijaitsevaan kerrostaloon toteutetaan ikkunaremontti. Tällä saadaan parannettua asumismukavuutta ja energiatehokkuutta.

Pappeja seurakuntatyössä

Pastori **Heidi Sulkko** palaa virkavapaalta seurakuntapastoriksi 1.9. alkaen. Hän toimii pappina seurakuntatyössä eri tehtävissä ja diakoniatöissä. Opintovapaalla Heidi on kartuttanut taitojaan ja kouluttautunut lähihoitajaksi. Heidi on tullut Forssan seurakuntaan töihin v. 2013.

Pastori **Niina Heikkinen** jatkaa määräaikaisena seurakuntapappina 31.1.2026 asti. Niina on toiminut kahden vuoden ajan sijaisena syksystä 2023 alkaen seurakunnassa. Hän toimii seurakuntatyön eri tehtävissä pappina. Järjestely kestää siihen asti, kun kirkkoherra **Esa Löytömäki** on lomalla ja jää eläkkeelle.

Tehdään yhdessä musiikkia

Yhdessä musisoiminen on paljon enemmän kuin pelkkää musiikkia.

TEKSTI JA KUVAT: Outi Aro-Heinilä

Niin hyvä mieli

Tavoitin **Anja Lukkalan** ja **Jouko Nygrenin** ostoksilta. Anja kertoi, että hän saa musiikista paljon itsellensä: ”Kuorosta ja muusta vapaaehtoistyöstä saa niin hyvän mielen.”

Joukolle musiikki on iso osa elämää tällä hetkellä. Hän lau-

laa kolmessa eri kuorossa. Tässä kohtaa Anja halusi vielä jatkaa, että kuorossa laulamissa on tärkeää se yhteisöllisyys. ”Ja nyt kuorossa on oppinut senkin, ettei siellä huudeta, vaan pitää kuunnella, että ääni soi toisten kanssa yhteen.” Hän jatkaa vielä, että kuorosta saa kavereita ja tutustuu ihmisiin. Jouko nyökyttelee vieressä hyväksyvästi. Kuorolaulu tuo ihmisiä yhteen. Kuorossa jokaisella on oma rooli, mutta onnistuminen saavutetaan yhteistyöllä, kuuntelemalla toisia.

Pitää mielen virkeänä

Tavoitin **Marja-Terttu Honkasalon** ja **Ilpo Talosen** seuroista. Ilpo kertoi laulavansa kolmessa kuorossa: ”Kun joka kuorossa on kavereita, niin sen takia niihin on kiva mennä.” Kuorot antavat myös rytmiä viikkoon. Ne tuovat elämään rakennetta, turvallisuutta ja iloa. Kuoroon voidaan liittyä kavereitten takia, mutta siellä syntyy myös uusia ystävyssuhteita. Monista kuorolaisista tulee elinikäisiä ystäviä.

Marja-Terttukin totesi, et-

tä kuorossa on tosi kiva laulaa ja on niin kivoja laulukavereita. Hetken mietittyään Ilpo lisäsi, että kuorolaulu ehkäisee myös dementiaa, kun tulee aivoille ajateltavaa. Tästä Marja-Terttu innostui: ”Se pitää mielen virkeänä, kun pitää opetella koko ajan uutta ja keskittyä.”

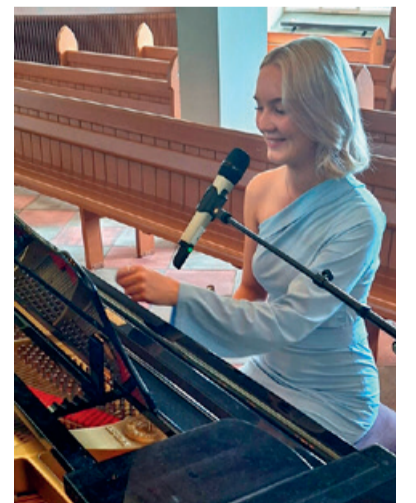
Enemmän yhdessä

Aivan kuten Marja-Terttu ja Ilpo, moni muukin kokee kuorolaulun henkilökohtaisen kasvun paikkana. Harjoittelu kehittää keskittymiskykyä, itsekuria ja kuuntelemisen taitoa, ja esiintymiset opettavat esiintymisvarmuutta, itseluottamusta ja antavat rohkeutta. Tutkimusten mukaan kuorolaulu vaikuttaa myönteisesti sekä fyysiseen että henkiseen hyvinvointiin, sillä laulaminen syventää hengitystä, rentouttaa kehoa ja aktivoi aivoja monipuolisesti. Musiikki mahdollistaa emootioiden käsittelyn ja tuo lohtua vaikeina aikoina. Sen avulla pystytään ilmaisemaan tunteita, joita ei aina muuten voida, osata tai uskalleta sanoittaa. Se on ääntä, joka syntyy yhdessä ja siksi se voi koskettaa syvästi sekä esittäjää että kuulijaa.

Tervetuloa mukaan seurakunnan musiikkitoimintaan!

Kirkon oppaana toiminut **Julius Kaunisto** kuvailee: ”Musiikki on intohimo, harrastus ja tulevaisuuden työ.”

Keikalta tavoitettu **Ottiilia Kutila** kertoi, että musiikki on nykyään valtava osa hänen elämäänsä.

Jouko ja Anja miettivät musiikin merkitystä kesken kauppareissun.

Honkasalon Marja-Terttu ja Talosen Ilpo asettuivat kuistille kuvattavaksi seurojen päätteeksi.

KOIJÄRVEN KANTELERYHMÄ

KOKOONTUU 15.8. LÄHTIEN NOIN JOKA KOLMAS VIIKKO FORSSAN SEURAKUNTATALON MUSIIKKIHUONEESSA KLO 10. KOKOONTUMISPÄIVÄT LÖYTYVÄT NETISTÄ.

YHDESSÄ HARJOITTELLAAN MUSIIKKIA OMAKSI JA MUIDEN ILOKSI. HARJOITTELU ON TAVOITTEELLISTA, MUTTA MUKAVAA. RYHMÄSSÄ SOITTAMINEN ON SIITÄ HAUSKAA, ETTÄ ALOITTELIJAKIN PÄÄSEE HETI MUKAAN MUSISOIMAAN. SEURAKUNNALLA ON KANTELEITA, JOITA VOI SAADA LAINAKSI. TERVETULOA MUKAAN!

RYHMÄÄ VETÄÄ OUTI ARO-HEINILÄ, PUH. 040-6647642.

UKULEIDIT SYKSY 2025

Harjoitukset klo 18 srk-talolla
2x kuukaudessa tiistaisin

- 9.9. & 23.9.
- 7.10. & 28.10.
- 4.11. & 18.11.
- 25.11.

TERVETULOA!

Lisätiedot:
kanttori Tiina-Marialta
puh. 050-3626143
tiina-maria.kauppi@evl.fi

eläkeliiton kuoro

Eläkeliiton energinen kuoro harjoittelee keskiviikkoisin Pappilassa klo 10.30 monenlaista musiikkia Eläkeliiton ja seurakunnan tilaisuuksia varten. Kuorossa on laulajien lisäksi mukana myös mandoliinisoittaja Eikka. Tervetuloa mukaan laulamaan. Harjoitukset alkavat 20.8.

Kuoroa vetää kanttori Outi Aro-Heinilä, puh. 040-6647642.

MIELEKÄS SYSSLAULUT YHTEISLAULUTILAISUUS JA PÄIVÄKAHVIT

2.10. klo 13 srk-talolla

Mukana Ukkoset ja Tiina-Maria
Laulusanat paikanpäältä

Vapaa pääsy, tervetuloa!

mieli
Lounais-Hämeen
mielenterveys ry

**FORSSAN
SEURAKUNTA**

Kirkko Kuoro

Kirkkokuoro on nykyään päiväkuoro. Harjoittelemme to 21.8. lähtien Forssan seurakuntatalon salissa hengellisiä lauluja seurakunnan tilaisuuksia, esim. messuja varten, mutta iloisella asenteella.

Harjoitukset ovat torstaisin klo 10.30. Tervetuloa rohkeasti mukaan! Meillä on kiva porukka :)

Kuoroa vetää Outi Aro-Heinilä, puh. 040-6647642

Gospelkuoro Palava Pensas

Harjoitukset keskiviikkoisin klo 18 srk-talolla tai kirkossa 10.9. alk.
TERVETULOA MUKAAN!

Syksyn 2025 ohjelmaa:

- su 28.9. klo 10 Messu Tammelan kirkko
- su 5.10. klo 18 osallistuu Gospeljazzia-konsertiin
- su 30.11. klo 10 Adventtimestu Forssan kirkko
- su 7.12. klo 18 Soiva joulukuvaelma Forssan kirkko

Lisätiedot: kanttori Tiina-Maria Kauppi
puh. 050-3626143 tai tiina-maria.kauppi@evl.fi

Ukkoset syksy 2025

Harjoitukset torstaisin klo 9.00 srk-talolla 2x kuukaudessa

syyskuu: 11.9. ja 25.9.

lokakuu: 9.10. ja 30.10.

marraskuu: 13.11. ja 27.11.

joulukuu: 4.12.

Lisätiedot: kanttori Tiina-Maria
puh. 050-3626143

POIKANI RAKKAANI

Erään sairastuneen tarina

18.9.2025 klo 17-18.30
Forssan seurakuntatalo
Ilmoittautuminen 15.9. mennessä

Järjestäjät: FinFami - Kanta-Hämeen mielenterveysomaiset ry, Forssan seurakunta, Mielenterveysyhdistys Mielikki Ry ja Mieli Lounais-Hämeen mielenterveys ry.

GOSPELJAZZIA

KONSERTTI

MIKKELINPÄIVÄNÄ 5.10. KLO 18
FORSSAN KIRKOSSA

Juhani "Junnu" Aaltonen, huilu
Arttu Huopainen, rummut
Ulf "Uffe" Krokfors, basso
Frans Thomsson, saksofoni
Hannu Mäkelä, piano

mukana myös
Gospelkuoro Palava Pensas

Vapaa pääsy, kolehti musiikkityölle

FORSSAN SEURAKUNTA

Kausi alkaa
pe 22.8.-25

**KOIJÄRVEN
PERHE-
KERHO**

JOKA TOINEN PERJANTAI
KLO 9:30-11

- Maksuton kahvi/tee/mehutarjoilu
- Seuraa lapsille ja aikuisille
- Ohjattuja toimintahetkiä

Kojjärven srk-talolla
Kojontie 60

Järjestäjänä Forssan seurakunnan varhaiskasvatus
Lisätiedot:
Elina Malkamäki
050 366 2920

MEIYIN SEURAKUNTA
FORSSA

TYÖ- JA JUTTUTUPA Tölnökodilla

Työtupa kokoontuu
maanantaisin klo 10.00–12.30
Tölnön liikekeskuksessa,
Rajakatu 11.

Työtuvassa on kolmet kangaspuut sekä muutama ompelukone ja saumuri.
Mikä parasta, maanantaisin kokoontuva Työtupa tarjoaa mahdollisuuden sinulle tulla ja tehdä yhdessä, samalla nauttien kahvista ja hyvästä seurasta.
Tuotteet myydään sopessa ja tuotto käytetään lähetyksen hyväksi.

EURON AAMIAINEN

PERJANTAISIN KLO 9-9:45

FORSSAN SRK-TALON RUOKASALISSA
SIS. PUUROA, LEIPÄÄ JA KAHVIN/TEEN

Tervetuloa!

JÄRJESTÄÄ FORSSAN SEURAKUNNAN DIAKONIAITYÖ

**Euron aamiainen järjestetään välillä
pe 5.9. - pe 12.12.**

**ei 12.9.
ei 19.9.
eikä 17.10. (syysloma)**

Varustamo 21.9. klo 17

Tervetuloa lepäämään ja varustumaan Sanan, rukouksen ja ylistyksen äärelle.

Illassa lastenhoito ja tilaisuuden päätteeksi on iltapalatarjoilu.

Toteuttajina Eikka Kähärä ja seurakuntalaisia.

the Finnish Club

Would you be interested in practicing your Finnish speaking skills and learning more about Finnish culture and Christianity?

Time:
Every other
Thursdays 5 pm
from 21.08.25

Place:
Forssan
pappila
(nearby church)

Free entry!

Yhteisöruokailu

ARKIKEIDAS

Forssan srk-talon
ruokasalissa (2.krs, hissi)
keskiviikkoisin klo 11-12:30

Aterian hinta 3€

Järjestää Forssan seurakunnan diakoniatyö

Arkikeidas 3.9.–26.11

17.9. EI ARKIKEIDASTA
8.10. EI ARKIKEIDASTA (Vanhustenviikon pääjuhla klo 13)
15.10. EI ARKIKEIDASTA (SYSSLOMA)

**VANHUSTENVIIKON
PÄÄJUHLA**

Forssan seurakuntatalossa
ke 8.10. klo 13.
Kahvitus klo 12.30 alkaen.

**VANHUSTENVIIKON
PÄÄTÖSMESSU**

Forssan kirkossa su 12.10. klo 10.
Tilaisuudet järjestetään yhteistyössä
Vanhusneuvoston kanssa.

KÄSITYÖLIKE LÄHETYSSOPPI

Hämeentie 17
Avoinna ma, ke, pe, klo 10.00–13.00
Meillä ei myydä rihkamaa, vaan itse tehtyä, hyvää ja kestävää. Hyvän ja kestäväns asian hyväksi.

VAPAAEHTOISTYÖN PERUSKURSSI

tiistai-iltaisin 21.10., 28.10. ja 4.11. Klo 17-19.30
Ystävän Kammarissa, Hämeentie 17
Tiistai-iltaisin 21.10., 28.10. ja 4.11. klo 17-19.30
Koulutuksessa käsitellään vapaaehtoistyön periaatteita, motiiveja, oikeuksia ja vastuuta sekä ihmisten kohtaamista elämän eri vaiheissa ja tilanteissa.
Kurssista saa todistuksen, josta on hyötyä myös esim. terveys- ja sosiaalialojen opinnoissa.
Ilmoittautumiset pe 10.10. mennessä Ystävän Kammarille
p. 050 588 9644 tai ystavan.kammari@surffi.net.
Kurssin järjestävät Forssan Seudun Palvelukammari ry ja Forssan ev.-lut. seurakunta.

**FORSSAN SEURAKUNNAN
RAAMATTU JA
RUKOUSRYHMÄT SYKSY 2025**

RAAMATTU- JA RUKOUSPIIRIT
Discovery Bible Study
parillisina viikkoina, klo 11.30–13.00
Seurakuntatalon Nuorisotilassa.
24.8., 7.9., 21.9., 5.10., 19.10.,
2.11.*, 16.11., 30.11.* ja 14.12.
* Tarvitaan joku muu vastuhenkilöksi.

MILLENIAALIEN RAAMATTUPIIRI,
parittomien viikkojen tiistaisin klo 19–21
Srk-talon Nuorisotilassa
9.9., 23.9., 7.10., 21.10., 4.11., 18.11.,
2.12., 16.12., 30.12. ja 13.1.2026

ILOSANOMAPIIRI,
ollut tiistaisin parillisilla viikoilla,
srk-talon Takkahuoneessa klo 19.
Piirissä tutkitaan Apostolien tekoja.
2.9., 16.9., 30.9., 14.10., 28.10.,
11.11., 25.11. ja 9.12.

RAAMATTUPIIRI
Pappilassa parillisilla viikoilla klo 18.
Piirissä tutkitaan 1. Mooseksen kirjaa.
3.9., 17.9., 1.10., 15.10., 29.10.,
12.11., 26.11. ja 10.12.

KAIKILLE AVOIN RUKOUSPIIRI
seurakuntatalon Nuorisotilassa
parillisten viikkojen perjantaisin klo 19–21
15.9., 19.9., 3.10., 17.10., 24.10.,
7.11., 21.11. ja 12.12.

VARTTIRUKOUS
Forssan srk-talon Kappelissa
parillisten viikkojen keskiviikkoina klo 10:30
3.9. alkaen

**MAAN JA TAIVAAN VÄLILTÄ
KESKUSTELUPIIRI**
kuukauden 3. torstai klo 10.
Vikspirtissä, Ollintie 5.
Piirin vetäjänä toimii Anita Kreivi.
18.9., 16.10., 20.11. ja 18.12.

Muistimessu
Forssan kirkossa
torstaina 18.9. 2025 klo 13

Messin jälkeen kirkkokahvit.
Tervetuloa!

Yhteistyössä Forssan ev. lut. seurakunta
ja Forssan Seudun Muisti ry

KIRKONROTTAN PÄLSTÄ

Hei taas kaikille!

Mites teidän kesä on mennyt? Minun kesä on mennyt nopeasti ja hellettäkin riitti kivasti. Uimarannalla tuli käytyä useaan kertaan. Ja kyllähän minä tietysti jäätelöllä herkuttelin, juustokastikkeella tietty.

Syksy on tullut. Se tarkoittaa siis sitä että arki lähtee taas rullaamaan. Koulut ja kerhot ovat alkaneet. Ja kuulin että Kojjärvellä on myös alkanut perhekerho.

Kirkonrotta on urheilullinen rotta toden totta ja siksi treenit ovat jo hyvällä mallilla. Pian on H-hetki ja Kirkonrotta pukee juoksulenkkarit jalkaan ja odottaa starttia kirkon ympäri. Pitkää matkaa rotta on myös kokeillut, mutta täytyy todeta viime vuoden perusteella, pieni pikapyrähdys on rotalle parempi juoksumatka. 14.9. Kirkon ympärijuoksu, nähdään siellä!

Terveisin Kirkonrotta

Nuorten kesä

TEKSTI: Nea Kytöluoto

Nuorison kesään kuului kesäkuussa vesisateen lisäksi mm rippileirit! Players' Housessa ja Hirsihovissa leireiltiin jälleen neljän leirin voimin. Vaikka vesisadetta ja tuulta riitti aivan jokaisen tarpeisiin, niin riitti myös hyvää meininkiä, uusia ystäviä ja hyvää ruokaa.

Helteiden saavuttua aurinkoa pääsi pakoon nuokkarin seinien suojiin katselemaan leffoja! Kolmen kesäisen leffailan aikana nuoret sukelsivat seikkailuun mm. Nalle Puhin ja Kung-Fu Pandan kanssa.

Nuoret pääsivät lisäksi Klemelään saunomaan ja grillaamaan!

KIRJALLISUUSAIHEINEN TIETOKILPAILU

Lukeminen on hyvä harrastus. Ohessa testataan vähän lukijoidemme kirjallisuustuntemusta. Ja jos et tiedä, niin muista, että arvaamallakin voi päästä pitkälle!

- Kuka kirjallisuushistorian viisas henkilö on sanonut: "Se on meitin tämmösten miesten... Minun niin kun sinunkin."
  - Leppäsen Preeti (Väinö Linna: Täällä Pohjantähden alla)
  - Kreivi Pierre Bezuhov (Leo Tolstoi: Sota ja rauha)
  - Holden Caulfield (J.D. Salinger: Sieppari ruispellossa)
- Mikä maailmankirjallisuuden tunnetuimpiin kuuluva kirja alkaa lauseella: "On yleisesti tunnettu totuus, että naimaton varakas mies tarvitsee välttämättä rinnalleen vaimon."
  - Dale Carnegie: Miten saan ystäviä, menestystä, vaikutusvaltaa
  - Albert Camus: Sivullinen
  - Jane Austen: Ylpeys ja ennakkoluulo
- Toinen, yhtä lailla tunnettu kirjaa alkaa sanoilla: "Kaikki onnelliset perheet muistuttavat toisiaan, jokainen onneton perhe on onneton omalla tavallaan."
  - Leo Tolstoi: Anna Karenina
  - Emily Bronte: Humiseva harju
  - Oscar Wilde: Dorian Grayn muutokuvaa
- Mikä tunnettu kirja sitten päättyy sanoihin: "Aika velikultia."
  - Väinö Linna: Tuntematon sotilas
  - Veikko Huovinen: Havukka-ahon ajattelija
  - Jorma Korpela: Tohtori Finkelman
- Mistä teoksesta on peräisin lainaus: "Antaa kaikkien kukkien kukkia"
  - Umberto Eco: Ruusun nimi
  - Mao Tse-Tung: Pieni punainen kirja
  - Lucy M. Montgomery: Pieni runotyttö
- Minkä maailman luetuimpiin kuuluvan teoksen merkittävään innoittajana oli suomen kieli ja Kalevala?
  - C.S. Lewis: Narnian tarinat
  - J.R.R. Tolkien: Taru Sormusten Herrasta
  - Gabriel Garcia Marquez: Sadan vuoden yksinäisyys
- Suomen kirjallisuuden perusteoksia on Aleksis Kiven Seitsemän veljestä, edelleenkin monella tavalla lyömätön. Mutta minkä vuoksi kirjan veljesjoukko päätyykään pakenemaan kotikylästään korpeen asumaan?
  - He eivät halunneet oppia lukemaan
  - He eivät halunneet joutua sotaväkeen
  - He pakenivat naapurikylän poikia, joiden kanssa joutuivat riitoihin
- Raamattu on tietysti maailman käännettyin ja painetuin kirja (ja varmaan luetuinakin). Mutta mikä mahtaa olla maailma kaikkein eniten painettu fiktiivinen romaani?
  - J.K. Rowling: Harry Potter ja kuoleman varjelukset
  - Miquel Cervantes: Don Quijote
  - Barbara Cartland: Kreivin uusi onni
- Kun suomalaiset valitsivat rakkaimman kirjansa, arvaatteko mikä valittiin ykköseksi?
  - Väinö Linna: Tuntematon sotilas
  - Tove Jansson: Muumipappa ja meri
  - Mika Waltari: Sinuhe Egyptiläinen

SYKSYN SIENIPIIRAKKA

100 g voita
100 g maitorahkaa
1,5 dl vehnäjauhoja
1 tl leivinjauhetta
½ tl suolaa

1 pkt pekonia (170g)
5 dl kanttarelleja tai suppilovahveroita pilkottuna
1 sipuli
mausteeksi: suolaa, mustapippuria ja tuoretta persiljaa
2 kananmunaa
2 dl ruokakermaa
2 dl juustoraastetta

Sekoita pehmeä voi ja rahka sekaisin, lisää suola, vehnäjauho sekä leivinjauhe joukkoon ja sekoita pohjataikina nopeasti sekaisin. Painele taikina piirakkavuon pohjalle ja reunoille. Laita vuoka jääkaappiin odottamaan täyteen valmistumista.

Ruskista pekoni pannulla ja pilko jäähtyneenä. Lisää pannulle hieman ruokaöljyä ja ruskista sipulit ja sienet kuumalla pannulla. Sieniä ei saa kiehua pannulla, sillä ne sitkistyvät. Lisää pekoni täytteeseen. Mausta suolalla ja pippurilla sekä tuoreilla yrteillä. Anna täyteen jäähtyä hetken ja levitä se sitten piirakkapohjalle. Ripottele juustoraaste täyteen päälle. Sekoita kananmunasta ja ruokakermasta liemi ja kaada se täyteen päälle. Paista piirakkaa 175 asteisessa uunissa noin 30 minuuttia tai kunnes pinta on kauniin ruskea.

Saat uutta makua piirakkaan lisäämällä liemeen tuorejuustoa tai korvaamalla juustoraasteen sinihomejuustolla. Voit myös käyttää erilaisia yrtejä persiljaa, basilikaa, ruohosipulia, oreganoa jne.

UUSI TYÖNTEKIJÄ

Ympäri käydään ja yhteen tullaan!

Tervehdys- jälleen kerran! Olen aloittanut työt Forssan seurakunnassa elokuun alussa. Viime vuoden keväällä lähdin Forssasta vapaaehtoistyön ohjaajan tehtävästä Lopelle tekemään nuorisotyön viransijaisuutta. Tämä sijaisuus päättyi kesäkuun lopulla. Siksi keväällä, kun Forssassa haettiin nuorisotyön virkaan tekijää, päätin hakea sitä. Valinta osui kohdalleni. Kiitos luottamuksesta! On mukava palata takaisin Forssan seurakun-

nan palvelukseen. Pääosin tutut työkaverit ja työympäristö sekä antoisa työ houkutteli minut takaisin. Olen työurallani tehnyt niin nuoriso- kuin diakoniatyötä ja tällä kertaa on nuorisotyön vuoro. Odotan innolla mitä kaikkea pääsen tekemään Forssalaisten lasten ja nuorten parissa. Ainakin ensimmäiset pari viikkoa ovat kuluneet vauhdikkaasti ja mahtavissa tunnelmissa 7-luokkalaisten ryhmäpäivissä Klemelässä! Toivon, että tapaam-

me seurakunnan eri tilaisuuksissa, kouluilla ja muualla ja tulemme tutuiksi, jollemme vielä tunne! Hyvää ja siunattua syksyn alkua sinulle!

Katri Tuori, nuorisodiakoni

Riparilla tavattiin

Seurakunnan kesän rippileirit toteutettiin nyt jo kolmatta kesää peräkkäin Eerikkilän urheilupuistolla. Kysyimme yhdeltä Kesä 4 leirille osallistuneelta isoselta, **Sofialta** ja parilta riparilaiselta **Vendiltä** ja **Matiakselta**, heidän kuulumisiaan.

Miten ripari on sujunut?

Sofia: "Tosi hyvin. Porukka on ollut rentoa, isokset ja leiriläiset.

Matias: "Lähinnä hyvin. Tunnen täältä melkein kaikki ja halusin itse tälle leirille."

Vendi: "Ihan hyvin. Aluksi jännitti, mutta kaikki on ollut ihan odotetun laista."

Mikä on parasta?

S: "Ryhmätekemiset. Kiva nähdä, kun porukka tulee mukaan. Riparilaisetkaan eivät enää jännitä."

M: "Oma aika, saunominen ja yhteinen aika kavereiden kanssa."

V: "Yhdessä oleminen, saunominen, uiminen, ruoka. Kylmät säätäkään eivät ole haitanneet."

Sofia, miksi kannattaa alkaa isoseksi?

S: "Saa kavereita ja oppii toimimaan ryhmässä. Saa palkkaa ja kokemusta. Pääsee isoleirille."

Matias ja Vendi, voisitteko ajatella alkavanne isoseksi?

M: Voisin olla.

V: Ehkä.

Kannattiko tulla rippileirille?

M: Ehdottomasti.

V: Joo.

KUVASATOJA KESÄN TAPAHTUMISTA

Hiippakunnan tulevaisuus-työryhmä vieraili Forssassa 6.6.

Sofia ja mumma herkuttelevat pullalla seuroissa.

Kirkkoherran vaalipaneeli 26.5.

Torijumalanpalvelus 25.5.

Kiinteistö- ja hautausmaan vastuuryhmä talkoili Klemelässä vajanmaalauksen merkeissä.

Kesäperhekerho. Kuva: Enni Koskenoja

Upea joukko vapaaehtoisia, Juhannuskuoro.

VIRSIBLUES 3.8.

Niina kysyy luontovisan kysymyksiä seuroissa.

Tässä mietitään hartaina luontovisailun vastauksia

Rinnalla kulkija kysyy mielummin kuin neuvo

Sairaalapapista perheneuvojaksi siirtyneen Anne Mäkelän mukaan jokainen ihminen on ainutlaatuinen.

TEKSTI JA KUVA: Anja Nwose, joka on Anne Mäkelän työpari perheasiain neuvottelukeskuksesta

Anne Mäkelä on tuttu kasvo Forssan seudulla jo vuodesta 2007.

”Työ sairaalapappina on opettanut jokaisen ihmisen arvokkuudesta. Kaikilla kohtaamisilla on merkitystä. Jokainen ihminen on pyhä.”

Nyt pitkä työrupeama sairauden ja kuoleman todellisuuden keskellä on vaihtunut parisuhde-eteemoihin. Viime keväästä lähtien Anne on työskennellyt Forssan seurakunnassa perheneuvojan sijaisena. Hänen mukaansa uudessakin työssä on tuttua kosketuspintaa ihmisen ainutlaatuisuuteen ja elämän herkkyyteen.

Sairaalapappina Anne huomasi, että lohdutus voi olla sitä, että ollaan vaikean asian äärellä ilman ratkaisuja. Anne onkin kuvailtu rauhalliseksi ammattilaiseksi, joka rohkaisee ihmisiä pysähtymään.

”Hyvä kysymys on parempi kuin huono vastaus.”

100 vuotta sairaalasielunhoitoa

Kirkon tarjoamalla keskusteluavulla on pitkät perinteet. Sairaalasielunhoito täyttää syksyllä 100 vuotta. Perheneuvontaakin kirkko on tehnyt jo yli 80 vuotta.

Annen mukaan sielunhoito on ihmisen auttamista psykoterapeuttisin menetelmin kristillisestä lähtökohdasta käsin. Kristillinen ihmiskäsitys ohjaa katsomaan jokaista ihmistä saman arvoisena.

Perheneuvoja Anne Mäkelän mielestä avun hakeminen on rohkeutta.

”Kristus antoi esimerkin kohdata ihminen samalta tasolta.”

Julkisella puolella tarjottavaa keskusteluapua rajataan yhä enemmän yhden oireen hoitamiseksi yhteisesti sovitulla menetelmällä.

”Tässä täsmäapujen maailmassa kokonaisvaltaisille kohtaamisille on tarvetta”, pohtii Anne, joka opiskelee parhaillaan myös yksilöpsykoterapeutiksi.

Sairaalapappien ja perheneuvojen koulutukseen kuuluu oman elämän ja suvun kipupisteiden työstämistä. Kirkon sielunhoidossa korostuu ajatus matkasta,

jota kuljetaan yhdessä ihmisen kanssa.

Perheneuvojakaan ei titteleistään huolimatta halua antaa vastauksia vaan kulkea rinnalla, kuunnella ja avartaa näkökulmia.

”Perheneuvonnassa ihmiset kohdataan heidän arkenensa keskellä”, Anne pohtii ja siteeraa Kirjettä roomalaisille: ”Iloitkaa iloitsevien kanssa, itkekää itkevien kanssa.”

Rehellisyys itselle ja kumppanille

Uudessa työssä on yllättänyt positiivisesti se, että ihmiset osaavat hakea parisuhdeongelmiinsa tukea kirkosta. Anne iloitsee, että perheneuvontaan hakeutuu kaiken ikäisiä pariskuntia.

”Mutta on nuo nuoret parit ihania! Nykynuoret osaavat hakea apua ja puhua vaikeista asioista.” Annea puhuttelee, miten pariskunnat lähtevät työstämään elämänsä asioita rohkeasti.

”Ihmiset ovat rehellisiä itselleen ja kumppanilleen. He uskaltavat kohdata tilanteita, myös itsensä ja oman vastuunsa vuorovaikutustilanteissa.”

Perheneuvoja näkee kirkon sielunhoidon laaja-alaisen merkityksen.

”Sielunhoito on vaikuttavaa kriisin keskellä, mutta myös pidemmällä tähtäimellä. Pariskuntien saama tuki vaikuttaa myös heidän lapsiinsa ja tuleviin sukupolviin.”

Maikin terveiset

Riparilla tapasimme myös seurakuntamme nimikkolähetin **Maikki Ochiengin**, joka oli tullut Keniasta Suomeen kotimaan jaksolle. Kysyimme pikaisesti hänenkin kuulumisiaan.

Mitä kuuluu kesääsi?

”Mies tuli Keniasta myös lomalle, joten kesäloma ja yhteinen aika läheisten kanssa on tärkeää. Sää on kyllä ollut kylmää, mutta kyllä sitten syksyllä Keniaan palattua taas lämpöä riittää.”

Mikä on ilonaiheesi työssäsi juuri nyt?

Iloitsen, että meiltä valmistuu taas kolme nuorta ammattiin. Onnistumiset ovat aina ilonaihe. Iloitsen myös hyvästä työyhteisöstä ja orpokotityön johtajasta Mollysta.

Mitä haasteita kohtaat?

Yksi tyttö, joka oli juuri valmistumassa, lopetti kesken. Tulee ajatus, mitä olisi voinut tehdä toisin. Ei sellaista satu kuitenkaan onneksi kovinkaan usein. Myös taloudellinen tilanne mietityttää ja suomalaisten tuki on siksi to-

della tärkeää. Viime vuonna tulvat hankaloittivat elämää, mutta nyt sää on ollut taas hyvä.

Mitä haluat kertoa rippikoululaisille lähetystyöstä?

Lähetystyö on hieno mahdollisuus. Sillä voidaan saada aikaan hyviä asioita ja muuttaa asioita parempaan suuntaan. Esimerkiksi juuri kummilapsityön kautta.

Terveisesi Forssan seurakunnalle?

Iloitsen, että olen saanut olla nimikkolähetin syksystä 2007 alkaen. Kun olen ollut Kojjärvellä töissä, voin jatkaa edelleen työyhteydessä. On hyvä tietää, että puolestani rukoillaan. Siinä me lähetystyöntekijät olemmekin etuoikeutetussa asemassa.

Perhekerho 80 v.

TEKSTI: Tarja-Leena Ylitalo

Työssä oppijana vuosikymmeniä

Olen työskennellyt Forssan seurakunnan kasvatustyössä yli 40 vuotta, pääosin varhaiskasvatuksessa ja kymmenisen vuotta varhaisnuorisotyössä. On ollut ilo seurata työn kehitystä 70-luvulta eläkkeelle siirtymiseen 2019.

Päiväkerhotyö alkoi 1967 ja kasvoi nopeasti, parhaimmillaan 300–400 lasta ja yli 10 lastenohjaajaa. Alkuun koulutusta ei ollut, mutta seurakunta panosti pian työntekijöiden koulutukseen. Työ oli kutsumuksellista ja yhteisöllistä, vanhemmatkin osallistuivat talkoisiin.

90-luvulla lasten määrä väheni, mutta perhekerhot nousivat suosioon. Järjestettiin suuria tapahtumia, leirejä ja monipuolista perhetoimintaa. 2000-luvulla yhteistyö muiden toimijoiden kanssa vahvistui (neuvola, sosiaalitoimi, perheneuvonta). Painotus siirtyi koko perheen kohtaamiseen.

Olen kiitollinen ammattitaitoisista työkavereista ja näen työn jatkuvan muuttuvilla menetelmillä. Pidetään esillä kristillisiä arvoja ja tuetaan perheitä – myös vapaaehtoistyön voimin.

Päiväkerhotyö tänään

TEKSTI: Ella Saastamoinen & Elina Malkamäki

Forssan seurakunnan varhaiskasvatus on monipuolista: päiväkerhoja 2–5-vuotiaille ja perhekerhoja kaikille alle kouluikäisille ja heidän läheisilleen. Kerhoissa hiljennytään, leikitään, askarrellaan ja opitaan uusia taitoja. Perhekerhojen suosio on palautunut koronan jälkeen.

Työnkuvat ovat laajentuneet varhaisnuoriso- ja rippikoulu-työhön, jolloin kohdataan nuoria ja perheitä entistä monipuolisemmin ja tehdään yhteistyötä monien tahojen kanssa. Työ on rikasta ja vaihtelevaa.

KOIJÄRVELLÄ TOIMII KAKSI DIAKONIAITYÖN KERHOA:

Matkun Ikänuoret ja Kojon Kaikenikäiset. Heinäkuun alussa oli molemmissa kerhopisteissä kaikille avoimet kesäkahvit. Elokuussa kerholaisille oli tarjolla retki Turkuun, ja pääsimme tutustumaan Hotel Kakolan kappeliin ja vankilahistoriaan sekä kasvitieteellisen puutarhan kasvihuoneisiin. Kerhojen kokoukset jatkuvat syyskuussa, ja myös uudet ovat tervetulleita mukaan!

TEKSTI JA KUVAT: Satu Pöllänen

